

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Demian Tudor

ABONAMENTUL
Pentru particulari pe an 5000 lei.

„Satele lui Potemkin”...

...nu-s decât niște decoruri de teatru pe care numitul mareșal și guvernator al unei provincii le purtase odinioară dealungul călătoriilor de inspecție ale țarinei Ecaterina a II-a. Aceaș echipă de țărani chipeși și bine îmbrăcați îi ieșea împărătesei înainte peste tot locul, dându-i iluzia unei bune stări, care de fapt nu exista. De atunci orice încercare de a acoperi realitatea neplăcută cu decoruri oficiale, în ori ce domeniu, chiar și în Biserică, se chiamă potemkinadă.

Ca să exemplific: Putem oare sesiza realitatea spirituală dintr'o parohie după aspectele sărbătorești ale unei misiuni? La astfel de ocazii festive biserica devine neincăpătoare și entuziasmul religios arde cu vâlvătae. Dar post-festum se domolește și rămâne doar o grămadă de cenușă în care nu află nici atâta jeratec să pui într'o cădelniță. E ca focul de pae. Ceeace rămâne în urmă după aceste misiuni religioase, aceasta este esențialul: mormanul de jar, care ține permanent căldura, și oricând poate aprinde vâlvătaia. Or, asta nu-i mai treaba misionarului, ci a parohului local, care singur poate să-și dea seama de starea duhovnicească reală a parohiei sale.

Aceasta se poate sesiza, însă numai atunci când preotul trăiește în această realitate pe care i-o oferă terenul său de activitate, dându și seama de calitățile sau de lacunele ogorului său spiritual. Când dimpotrivă stă la masă între hârtoage, este tot așa de puțin informat ca și streinul care-i vizitează parohia. Starea de spirit a poporenilor nu poate fi redată prin statistici. Sub aspectul literei moarte, din rapoarte, dări de seamă, sau statistici poate fremăta o viață cu totul contrară celor scrise pe hârtie. Birocrația cu vrafurile ei de registre înăbușe uneori viața, ca niște lespezi de morminte pe care sunt scrise nume, dar sunt nume de oameni morți, precum citim: „Știu faptele

tale, că ai nume că trăiești, dar ești mort” (Apo. 3,1). Dumnezeu nu privește la hârtițele noastre, ci la realitatea pe care-o acopăr uneori hârtoagele.

Nimeni nu vrea să spună că debandada în actele oficiale e o virtute. Dar a crede, că aci se rezumă, e cuprinsă, viața religioasă dintr'o parohie, este cu atât mai puțin o virtute. Nu-i nimic mai odios ca statistica, atunci când crezi că ea este singura oglindă fidelă a parohiei. Ea e literă moartă. Când îți și dă anumite indicații, e prea târziu. Ceeace exprimă în cifre statistica e fapt implinit, care trebuia prevenit mai demult, cu un an sau cu mai mulți ani, chiar de către antecesorii noștri.

Am scris și altădată, că unii sunt ceice seamănă, și alții ceice seceră. Nu avem temeiul să desnădăjduim pentru că nu vedem roadele imediate ale activității noastre pastorale. „Păstorul oilor — scrie Sf. Ioan Hrisostomul — are o turmă care l urmează oriunde ar conduce-o el; iar dacă vreuna s'ar abate din calea dreaptă, părăsind pășunea bună și plecând să pască locuri sterpe și prăpăstioase, ajunge un strigăt puternic spre a aduce pe cea lăturalnică la turmă. De se rătăcește însă un om dela dreapta credință, păstorului îi trebuie multă răbdare, multă stăruință. Căci nici nu-l poate sili prin frică, ci convingându-l trebuie să-l aducă înapoi la adevărul dela care a căzut” (Despre Preoție) Insași Evanghelia ne spune că unii sunt ceice seamănă, iar alții ceice seceră (Io. 4, 37). Și în orice caz nu statistica ne poate indica realitatea vie, care rodește pe nesimțite, și ca aluatul ascuns într'o măsură de făină dospește peste noapte toată frământătura (Mt. 13,34).

Tot astfel și rezultatele unei eventuale neglijențe pastorale, nu se vădesc îndută. În domeniul spiritual, date fiind împrejurările de dezvoltare normală, nu se întâmplă salturi bruște dela o credință la alta, ci este necesar un

răstimp de frământare. Despre această fermentare lăuntrică în suflete poate să ne spună ceva statisticele?! Prea puțin. Cine se complăce în beatitudinea ce i-ar putea-o procura o statistică moartă, se aseamăna cu lupul ce petrece pe scaunul de ceară deasupra capcanei mascate sub care mocnește focul atâțat de capra cu trei iezi din cunoscuta poveste.

„In parohia mea — spunea cineva — nu sunt treceri dela ortodoxie. Ba pot spune că mai continuă trecerile dela alții la noi, la ortodocși“. Aceasta o arată statistica. Și bun e Dumnezeu că statistica poate consuna cu realitatea. Dar câți dintre cei ce rămân sunt membri vii ai Bisericii? Mai usează la noi la oraș, atâția nu vor să plece din Vechiul Staul numai din comoditate, că nu vor să-și ia un jug pe care nici la ortodocși n'au vrut să-l poarte, sau poate pentru că sunt indiferenți față de orice religie. E suficient că acești creștini contează la noi numai fiindcă sunt trecuți în conscripția parohială?! După statistică ei sunt ai noștri. În realitate ei sunt însă ai nimănu.

În altă ordine de idei, relev cele câteva organizații religioase la sânul Bisericii noastre. Trebuie să recunoaștem: câte societăți, atâtea bune intenții și entuziasm creștin. Din nefericire, în cele mai multe părți seva entuziasmului lor s'a nscat odată cu cerneala cu care au fost scrise pe hârtie. Și dacă se mai amintește de dănele câte-odată, se face așa ...de dragul unei potemkinade. Nu pentru asta există toate acestea: pentru a figura pe hârtoage, ca și câmpia plină de oase dela profetul Iezechiil (37, 1-9). Ci pentru a să vieze în furtuna Duhului Sfânt pe care Hristos Domnul l-a hărăzit Bisericii noastre. Căci „bucăea ucide, iar duhul dă viață“. (II Cor. 3, 6).

PRESVITERUL B.

Cheia înaintării

Așa este titlul unui articol publicat în 1871 de C. Gurban în revista „Speranța“, străbunica organului nostru oficial. Autorul a ajuns mai târziu protopop al Ineului. În articolul cu titlu de mai sus, el se întrebă, care sunt mijloacele de lucru pentru a fi pe calea progresului. El concludă: „să urmărim întru educațiunea poporului pe cei de un sânge cu noi și să înaintăm cu timpul, că dacă nu, el ne va lăsa departe înapoi“.

Ne ocupăm de problema sufletească, misiunea. Recunoaștem că este necesară și că cel chemat s'o facă este preotul. El s'o facă între orice împrejurări, cu orice risc, cu timp și fără timp. Afirmăm că o poate face, numai îi mai trebuie ceva, mai trebuie să vlogască aceasta.

În preocuparea noastră gândurile bătrânului protopop le-am putea interpreta cam așa: să muncim în via Domnului, și pe vechi făgașuri să folosim mijloace lustruite de progres, dar să biruim timpul, căci astfel ne depășese evenimentele.

Indreptățiți de acest îndemn lăuntric, bine este nouă acum, să privim în câmpul misiunii, punctul de acțiune în spațiu: parohia.

Sub acest aspect ea ne apare o înflorire de dreptcredincioși, dornici să continue opera lui Dumnezeu pe pământ. Dacă îl privim astfel, atunci recunoaștem că numai în parohie este biserica în unica ei realitate. Aci se lucrează direct la ridicarea sufletului, după ce el a fost trezit spre învoire. Aci se predică cuvântul și se împărtășesc prin taine, darurile Duhului Sfânt, cele mântuitoare.

Așa dar Biserica noastră, nu trebuie socotită o clădire puternică și complicată din care parohia n'ar fi decât un compartiment, fără mare importanță, un fel de agenție locală, controlată și dirijată de sus, redusă la un lucru neînsemnat, fără viață proprie. Dimpotrivă biserica românească este o reunire de parohii majore, având fiecare viața sa proprie. Lucrarea, chiar și lucrarea spirituală își va avea înfățișeri deosebite din cauza împrejurărilor locale, dar prin aceste deosebiri nu este ruptă unitatea, căci toate respectă punctul esențial al creștinătății și anume: a servi lui Dumnezeu cum se cuvine. Fiecare biserică locală își primește astfel puterea celor dintâi. Ea devine un adăpost pentru creștinii dușmăniți de lume cari se unesc prin biserică, pentru că le păstrează însușirea: a te sprijini pe frații de o credință. Devine apoi o școală a împărăției lui Dumnezeu, căci ea prelungește prin învățământul său vestirea Evangheliei, ca să ajungem să nu cetim Biblia pentru a deveni mai savanți ci pentru a ne face mai buni. Mai câștigă biserica locală dinamismul de a lucra sub ocrotirea Duhului Sfânt, pentru a dovedi lumea de păcat, de dreptate și judecată. Și în fine biserica locală devine o familie, unde oamenii pot trăi fără să se veteme ori să se distrugă, unde poți învăța să ascuți, fără ca prin aceasta să te degradezi.

Dacă păstorul și-a înțeles rostul său între credincioși, atunci mnea și jertfa lor comună zidesc edificiu măreț pe cari loviturile vremii nu-l alterează.

Căci să recunoaștem, parohienii nu se interesează de atâtea înalte principii și nici nu lucrează după norme de polemică, sau cu scop de a combate. Ei sunt la ei acasă. Ei știu că există o credință cu roadele ei binefăcătoare și știu, că mai există și necredință cu urmările ei nenorocite. Ei mențin prin credință adevărurile vechi, prin care a trăit biserica în toate timpurile.

În lucrarea misionară parohia este celula vie. Trezirea ei la viață și inactivarea ei, importă în cel mai înalt grad. Aceasta însă nu se face prin mijloace

dinafară, ci ca o rezultată a dorinței ei de mai bine și a voinței ei de a munci pentru intronarea binelui dorit.

Influența dinafară își are doar rostul de a observa greșeli, pe care singur omul nu și le vede; apoi de a îndrepta ceea ce s'a făcut rău, pe când erau subestimate valorile locale și puterea celor mulți; uniți, tari în credință. Intervenția dinafară trezește din subconștient virtuți demne de admirat, cari există și cari de multe ori sunt pentru conducători adevărate lecții.

Ce va face deci parohia? Ea singură se va încadra într'o activitate misionară, continuă, cu un program formulat după propriile-i condițiuni de viață. Nu va îmbrăca o haină, ce nu i se potrivește, ci își va face una a ei, cu specificul ce o caracterizează, armonic, încadrată în uniforma vieții întregii obști române și creștine. Va face ca bucuriile unora să fie împărtășite de toți și întristările câtorva, să fie simțite de mulți...

Ajunge să spunem că, dacă am aflat mijloacele prin care parohia să-și primească misionarul în preotul ei și dacă am reușit să restabilim în viața parohiei — după bătrânești îndemnuri — spiritul de autonomie și libertate, atunci am început organizarea misiunii, deschizându-i drumul cu cheia înaintării.

Pe lângă imperativul vremilor de azi, și pe lângă necesitatea de a completa munca pastorală de până aci, poate, pornind pe drumul „înaintării”, se va cere și oarecare lepădare de sine. Vom da-o și pe aceasta!

Teofan

„Să vă iubiți unul pe altul” *)

„Poruncă nouă vă dau: Să vă iubiți unul pe altul. Precum v'am iubit eu pe voi, așa să vă iubiți și voi unul pe altul. După aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, dacă veți avea dragoste între voi” (Io 13₃₄₋₃₅).

În omul pământesc trăesc doi oameni: unul pe care-l lăsăm în văzul semenilor noștri, și altul ascuns, cel care trăește întru adâncul conștiinței noastre.

Unul este omul dinafară, pe care l-a cioplit lumea după trebuințele ei, potrivit părerilor și intereselor de o zi — și altul „omul din adânc pe care Dumnezeu l-a creat pentru slava Sa cu un mănunchi sublim de credință trebuitoare, de nevoi morale, de năzuințe supranaturale, a căror moștenire trece neatinșă din neam în neam” (Badet).

Pentru aceasta, orice suflet omenesc care n'a căzut în stricăciune, se simte făcut ca să trăiască o viață mai înaltă, mai curată și mai aleasă, o viață cu totul duhovnicească, dumnezească aproape, exprimat această în termenii mistici.

Dacă se întâmplă însă că omul scapă prea adeseori ceea ce ar putea să-l statornicească în de-

săvârșire, aceasta este din cauza că din toate părțile este năpădit de ceea ce îl înjosește.

Dacă împotriva acestor amăgiri chinuitoare, sufletul continuă să asculte tainicele chemări, al căror ecou se aude în cele mai înalte însușiri ale lui, îi rămâne această singură scăpare: să-și întoarcă privirile dela pământ, unde totul este strein și vrăjmaș și să și le înalțe spre cer, unde nădăduște să găsească prietenie, binefacere și milă.

Acestea fiind străduințele mântuitoare pentru oricare suflet omenesc, atunci de bunăseamă că sufletului slujitorilor lui Hristos i se impun în modul cel mai categoric.

* * *

Omul pământesc, cioplit după trebuințele lumii n'are ce căuta în persoana preotului. Sufletul slujitorilor altarului, trebuie împodobit cu astfel de pozoabe, potrivit misiunii ce o îndeplinește. Aceste pozoabe sunt florile virtuții, din care să fecundeze rodul desăvârșirii.

Preoția este slujbă sfântă, fiind alegere, chemare, vocațiune, misiune, apostolie, lucru în slujba Domnului și a Bisericii, pentru mântuirea, sfințirea și fericirea oamenilor. „Așa să ne socotească pe noi fiecare om, ca pe niște slujitori ai lui Hristos și iconomi ai tainelor lui Dumnezeu” (I. Cor. 4 1-2).

Sf. Ioan Gură de Aur în tratatul său „Despre Preoție” zice că preoția este o slujbă sublimă, care lasă între ea și demnitățile lumești, o distanță ca între trup și suflet. Preoția este mai presus de slujba ingerilor și a regilor. „Preoția se exercită pe pământ, dar face parte din lucrurile cerești: nici om, nici inger, nici arhanghel, nici altă putere creată, nu are acest rang, ci Duhul Sfânt a permis ființelor îmbrăcate în trup, de a aplica un oficiu ingeresc”. „Iată de ce preotul trebuie să fie totațat de curat, ca și când ar locui în cer, în mijlocul corurilor ingeresti.

În fiecare preot este o grație specială, un dar dumnezeesc ce nu trebuie nesocotit, de aceea nici tu frate „nu nesocoti harul ce este în tine care și s'a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor preoției” (I. Tim. 4, 14). Cuvintele aceste de aur ar trebui imprimăte cu fierul roșu în inima fiecărui hirotonit, ca să nu uite niciodată de darul ce sălășluește într'ân-sul... Căci nu este ceva mai trist pe lumea aceasta decât ca un preot să-și nesocotească harul, misiunea și privilegiul în care l-a pus grația lui Dumnezeu, voința proprie și autoritatea bisericască.

Exercițiul funcțiunii preoțești este întâi de toate o mărturie a iubirii noastre față de Dumnezeu, care se cere fiecărui chemat la preoție ca odinioară apostolilor. După ce ap. Petru s'a degradat însuși din această funcțiune prin întreita lepădare de Mântuitorul în curtea lui Pilat, pentru a-l reintegra în apostolie Iisus Hristos îl întreabă, întâi iubești-mă?, apoi îi răspunde „Paște oile mele, paște mielușei mei”. In-

*) Meditație la mărturisirea în sobor a preoților.

trebarea e pusă pentru a arăta însemnătatea neasemuită a cărmuirii turmei credincioase, pe care Domnul o condiționează de iubirea față de Dânsul.

Iubirea a fost idealul care odată ce a pus stăpânire pe sufletul apostolilor, a făcut din ei vestitori neînfricați a Evangheliei, până la marginile pământului și până la moarte. Apostolii au fost conștienți de porunca ce le-a fost dată de Invățătorul în seara Cinei cei din urmă când le spunea: „Poruncă nouă vă dau: să vă iubiți unul pe altul. Precum v'am iubit eu pe voi, așa să vă iubiți unul pe altul“, căci „După aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, dacă veți avea dragoste între voi“ (Io. 13, 34-35).

Greutatea acestei porunci îl face pe sf. Apostol Pavel să zică: „Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul sau stămtoarea? sau goana, sau foametea, sau golătatea, sau sabia?.... Toate biruim cu prisosință, pentru cel ce ne-a iubit pe noi, căci sunt încredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este Iisus Hristos Domnul nostru“ (Rom. 6, 35-39).

Dar ce dureros lucru!..., unul dintre acei cărora le-a împărtășit toată dragostea Sa, i-a răsplătit iubirea cu atâta ură, vânzându-L cu 30 de arginți!... Și cui L-a vândut?... Fariseilor și Cărturarilor cari erau plini de pizmă și de invidie împotriva celui vestit de Prooroci. Și fiind dus la Pilat să-L judece și negăsindu-I nici o vină, acesta îi întreabă: „Pe care voiți să vă slobozesc? pe Varava, sau pe Iisus care se cheamă Hristos? Că știa că din pizmă L-au dat pe El“ (Mt. 27, 18). Motivul întregului proces este, precum a observat și Pilat, pisma și gelozia Archiereilor și Cărturarilor, împotriva marelui Invățător și făcător de minuni, a cărui mărime unică în felul ei i-a eclipsat pe toți...

Nu cred că se va găsi o patimă mai grozavă ca pizma și gelozia. Ele otrăvesc și omoară toate sentimentele nobile din om. Cel stăpânit de ură nu poate recunoaște nicio calitate, nicio virtute rivalului său și orice succes al lui îl irită așa de tare, încât dacă ar fi în stare, l'ar nimici și sfâșia cu dinții.

Pizma și gelozia nasc antipatia, aprind flacăra urei neîmpăcate, impietresc și înăspresc sufletul, înăbușind orice sentiment de noblețe și de dreptate. Ele te împing la cele mai josnice mijloace, de cari te servești ca să lovești pe contrarul tău și să-l înlături din cale.

Această patimă diabolică nicidecum nu s'a întrupat atât de grozav, ca în reprezentanții clerului Vechiului Testament, ce au trăit în timpul patimilor Mântuitorului... O! de ar feri Dumnezeu, ca această patimă urâtă a pizmei să nu o cunoască clerul Noului Testament...

Câtă durere, câtă întristare, câte chinuri și ce

groznică moarte, a adus pizma și gelozia Fariseilor și Cărturarilor; Și cu toate că erau dominați de acest sentiment, care repungă sufletului omenesc, totuși se considerau aleșii lui Dumnezeu și se făleau cu numele lor...

* * *

Domnul nostru Iisus Hristos se jertfește și acum ca înainte cu aproape două mii de ani. Și astăzi, în fiecare sf. Liturghie ce o săvârșim ne cheamă să ne împărtășim din Sf. Sa Jertfă... Porunca dată Apostolilor — după Cina cea de Taină — și prin ei și nouă, o știm. Ascunzișurile inimilor ni le cunoaștem. Și nouă ne spune Mântuitorul ca odinioară Apostolilor: „De veți păzi poruncile mele, veți rămâne în dragostea mea, precum am păzit eu poruncile Tatălui meu și rămân în dragostea Lui. Acestea vi-le-am spus, ca bucuria mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină. Aceasta este porunca mea, ca să vă iubiți unul pe altul, precum v'am iubit eu. Mai mare dragoste decât aceasta ca cineva să-și pună sufletul pentru prietenii săi, nimeni nu are. Voi sunteți prietenii mei, de veți face câte vă poruncesc vouă“ (Io. 15, 10-15).

Pr. Gheorghe Belei
Gurba

Despre ce să predicăm ?

La Paști: LUMINĂ ȘI INTUNEREC.

La sărbătorile sfintelor Paști, la sfintele Liturghii nu se citește din Evanghelie despre învierea lui Iisus Hristos. Despre învierea Domnului se vor citi cele unsprezece Evanghelii ale învierii în toate celelalte Dumineci de peste an, la utrenii. Evanghelia, (Ioan 1, 1-17) fiindcă începe cu Paștile, la aceas'ă sărbătoare ne înfățișează pe Hristos ca Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu care s'a întrupat. El a dat oamenilor din toate veacurile descoperirea adevărului, le a arătat calea mântuirii ca o lumină. S rîe Evanghilia: *Și lumina în întunerec luminează și întunerecul n'a cuprins-o* (Ioan 1,5).

Adevărul cuprins în aceste cuvinte a fost vestit în Vechiul Testament. Proorul care vorbea despre venirea Mântuitorului spunea: Poporul care locuia întru întunerec, va vedea lumină mare și voi cei ce locuiați în latărea de umbră a morții, lumi ă va străluci peste voi (Isaia 9, 1-2; Matei 4, 16). Insuș Mântuitorul spunea despre sine, cum nu s'a încumetat nici împărat puternic, nici cărturar învățat să spună: Eu lumină am venit în lume, ca oricine crede în mine, să nu rămână în întunerec (Ioan 12,46). Cât sunt în lume, lumină sunt lumii (Ioan 9,5).

Din acestea înțelegem, că lumina este îndrumarea, învățătura dată oamenilor pentru a cu-

noaptea calea cea adevărată spre fericire. În poveștile cu frumoase învățături găsim, că cei alungați dela casele lor au zărit noaptea o lumină îndepărtată și au alergat peste toate piedicile și greutățile mergând drept spre lumină. Lumina despre care vorbește Evanghelia era pusă în inșuși sufletul care năzuia spre mai bine, ca să-l ferească de rătăcire și de păcate și de nefericire.

Rătăcirea și păcatul totdeauna se știe înfățișa în așa fel ca să ațâțe plăcerile sau să aprindă mândria oamenilor. Dacă rătăcirea și păcatul este întunecul spiritual din lume, atunci e de înțeles, de ce oamenii au iubit mai mult întunecul decât lumina (Ioan 3,19) și de ce nu poate întunecul să cuprindă și să primească lumina. Într-un fel pe făcătorii de rele, oricari ar fi poruncile și legile pe cari le calcă, dacă își săvârșesc fărădelegile în văzul lumii, la lumină, sau pe întunec și în ascuns? Pentru aceasta zicea oarecine: Pentru tâlhar ar fi bine dacă n'ar fi lumină, pentru lume — să nu fie Hristos (Merejcovski: Necunoscutul Iisus).

Între lumina și întunecul spiritualului, între năzuința spre mai bine și între învârtosarea în păcat se dă o luptă fără încetare și fără sfârșit. Pe fruntea oamenilor e pusă de ei înșiși seninătatea lui Avel, care vrea să se apropie de Dumnezeu sau posomorirea întunecată a lui Cain. Unul primește și dorește, altul nu vrea să primească și respinge lumina Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu.

Primirea și neprimirea luminii își arată roadele mai al s în viața singuratecului, în viața familiei, în societate și în purtarea față de Dumnezeu.

Singuraticul care primește lumina Fiului și Cuvântului se socotește fiu al luminii și fiu al lui Dumnezeu. Credința aceasta îi dă o deosebită demnitate. Pentru el, de exemplu, e lumină fiecare poruncă de pe cele două table ale legii. Știe că urmând pe calea poruncilor nu va umbla în întunec (Ioan 8,12). Conștiința de bun fiu al lui Dumnezeu îi dă îndrăzneală să numească pe Dumnezeu Tată. Pentru aceștia scrie sfântul apostol Pavel: Ca fiii ai lumii să umblați... încercând ce este bine plăcut Domnului (Efeseni 5,9-10).

Singuraticul care nu vrea să primească lumina rătăcește în cuget și inima lui neînțelegătoare se întunecă (Romani 1,21). Păcatul îi face plăcere și plăcerea îl scoboară din demnitatea de om. Fiul risipitor când a ajuns să dorească să mănânce rădăcinile pe cari le ronțăiau porcii, este chipul singuraticului căzut într'un rând cu animalele. Despre unii ca aceștia scria apostolul: făcând voile trupului și ale gândurilor, erau... fiii ai mâniei (Efeseni 2,3). Într-o familie erau în-

vrajbă și tatăl cu fii și frații unii cu alții. Unul din fii a lovit pe tatăl său. Altul a zis că fiarele se sfășie unele pe altele, apoi spunea altuia din frați că omul cult nu crede nimic, nici în Dumnezeu și totul îi este îngăduit. Cel ce asculta a înțeles și peste câteva zile a ucis pe tatăl său. Bănuiala a căzut pe cel care lovisese cândva pe tată. Ucigașul a descoperit celui cult, că l-a ucis cu gândul că și lui îi va împlini o dorință. Tu ai avut gândul, iar eu l-am dus la împlinire (Dostoevski: Frații Karamazov).

În familia fiilor luminii căsătoria e o taină sfântă, soții sunt un trup și un suflet, iar copiii sunt un dar al lui Dumnezeu chemați să umplă și să stăpânească pământul și apoi să moștenească și împărăția lui Dumnezeu. La fiii întunecului căsătoria e un contract ce se poate oricând desface și un prilej de plăceri și de păcate în cari trupurile putrezesc de boli, sufletele se macină, iar copiii sunt niște cifre în statistică.

În societate fiii lumii sunt fiii aceluiși Părinte ceresc, înfrățiți unii cu alții să se ajute în nevoile pământești și ca să dobândească mântuirea. Fiii întunecului în societatea de oameni sunt vrăjmași unii altora, rânduiți să se pizmuiască, să se urască și să se sfășie unii pe alți.

Lumina a zis: Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, voi sunteți toți fiii mei iubiți. Cei tari sunt dator să poarte slăbiciunea celor eputincioși, cei bogăți să ajute pe cei săraci, căci toți sunteți mădulare ale aceluiși trup tainic al lui Iisus Hristos. Întunecul însă a zis: Veți fi ca niște dumnezei, veți fi puternici, împărați, tirani și veți avea sub voi supuși, robi. Veți putea călca și strivi pe cel mai slab căci aceasta este legea în lupta pentru traiu și pentru existență. Fiara mai tare ucide pe cea mai slabă, cea mai sprintenă sfășie pe cea cu fire mai molatecă. Astfel întunecul desparte ceea ce lumina a împreunat și pe toți vrea să-i facă ticăloși: robi sau tirani, dar toți ticăloși.

Lumina lucrează să risipească întunecul și întunecul nu vrea să o primească și să o cuprindă.

Creștine, de este un strop de lumină în sufletul tău, pune te în slujba luminii și ajută-i să se răspândească în familia ta, în satul tău, în țara ta și în toată lumea.

F. C.

Informațiuni

■ **Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei în mijlocul tineretului.** Pentru a dirija sufletul tineretului nostru școlăresc către luminile Evangheliiei Mântuitorului Hristos, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a reluat de curând șirul vizitelor arhieresti pe la școlile secundare din Arad. Astfel în ziua

de Joi 27 Martie a. c. a cercetat pe elevii cl. VII-VIII dela Liceul Moise Nicoară din loc, cărora le-a vorbit despre „*Importanța religiei în viața socială*“. Au fost de față, pe lângă elevii acestor clase, Dl Director Ascaniu Crișan și mai mulți profesori. Elevii Postolache din cl. VIII lit. și Sârbu din cl. VIII șt. au mulțumit P. S. Sale pentru înalta vizită, ca și pentru prețioasele îndrumări date din acest prilej.

În ziua de Sâmbătă 29 Martie a.c. Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a cercetat elevele din cl. VIII dela Liceul „Elena Ghîba Birta“, cărora le-a vorbit despre: „*Creștinismul religia iubirii*“. Eleva Popescu, președinta Societății Sf. Ecaterina a mulțumit Prea Sfinției Sale pentru frumoasa conferință, iar Dș. Directoare Lica Negru a arătat că elevele Liceului practică acest creștinism, Dsa cetind în fața P. S. Sale o emoționantă scrisoare primită dela elevele Liceului din Botoșani, cărora colegele lor din Arad le-a trimis mai multe ajutoare. De altfel practicarea unui atare creștinism rezultă și din frumoasele donații și colecta de peste 10.000.000 lei, făcută pe seama capelei Liceului dela părinții și elevele școlii.

■ **Misiuni religioase.** În Dumineca IV-a din postul mare (23 Martie a.c.) au avut loc misiuni religioase în mai multe contre din cuprinsul eparhiei noastre.

La *Maceu* aceste misiuni au avut în programul lor contribuția prețioasă a P. C. Părinte profesor Dr. Ilarion V. Felea, care înainte de amiază a predicat la Sf. Liturghie slujită în sobor despre „Sf. Biserioă“, iar după amiază în cadrul Școlii de Duminecă despre „Eresuri“.

La *Cicir și Mândruloc* a participat din centrul eparhial C. preot Cornel Mureșan, care a slujit sf. Liturghie în sf. biserică din Cicir, iar Vecernia în sf. biserică din Mândruloc. În cadrul Școalei de Duminecă C. Sa a conferențiat despre „Harul mântuitor“. De remarcat în ambele parohii corurile bisericesti conduse de cântăreții bisericesti, cari dau răspunsurile liturgice deosebit de armonios.

La *Grăniceri* a participat din centrul Eparhial C. preot I. Ungureanu, dimpreună cu misionarul tractual pr. Gh. Păiușan din Șiclău. Înainte de amiază s'a slujit sf. Liturghie în sobor, răspunsurile liturgice fiind date de corul mixt al elevilor dela școala primară, condus de preotul S. Moleriu. În decursul sf. Liturghiei au predicat preoții Gh. Păiușan despre „Mântuirea sufletului“ și I. Ungureanu despre „Lumea și sufletul“. După amiază în cadrul Școalei de Duminecă, preotul I. Ungureanu a vorbit despre „Știința și religie“, iar preotul Gh. Păiușan despre „Dragostea de religie și neam“.

În zilele următoare, 24 și 25 Martie, ambii preoți au mai participat la misiunile religioase din comunele Vârșand și Pilul, în cadrul cărora au rostit mai multe cuvântări.

■ **Despărțământul Arad al Asociației Clerului „Andrei Șaguna“** a ținut adunarea generală în ziua de Vineri 28 Martie a. c. în sala de ședințe a consiliului parohial din Arad, de față fiind Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei și un număr mare de membri.

În după amiaza zilei de Joi 27 Martie a.c. membrii despărțământului s'au mărturisit, iar în ziua următoare, la sf. Liturghie a darurilor mai înainte sfințite, s'au împărțășit.

Adunarea propriu zisă a fost deschisă prin cuvântul C. părinte președinte Ioan Ardelean, după care Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a rostit un cuvânt de îndemn către preoțime.

A urmat raportul secretarului, bibliotecarului și casierului, după cari s'a discutat problema colportajului, adunarea hotărând ca până la apariția broșurilor bune pentru colportaj, preoțimea să răspândească în cercuri cât mai largi foaia religioasă „Calea Mântuirii“.

■ **Misiunea religioasă a „Societății academice studenților teologi“ Arad.** Credincioși tradiției, studenții Academiei Teologice, însoțiți de P.C.S. Păr. Rector Dr. Șiclovan Simion și prof. Petru Bancea, în Dumineca a V-a din postul Paștelui, s'au deplasat în com. Sânicolaul-Mic, unde au desfășurat un program duhovnicesc.

La Liturghie au participat P. C. lor Dr. Șiclovan S., P. Bancea, preotul parohial T. Șuteu și diaconul I. Blaj. Predica a ținut-o Păr. Rector Șiclovan vorbind cu mult talent despre „Suferință“.

Corul studenților, condus de Tr. Balta, a dat răspunsurile Liturgice.

După masă, în cadrul Școalei de Duminecă, în fața unui public numeros, s'a desfășurat un bogat și variat program, compus din coruri religioase, recitări, solo de voce, etc., la care și-au dat concursul stud. I. Blaj, dirijorul corului Tr. Balca, M. Bornemisa și D. Durlea.

În cadrul acestui program a conferențiat P. C. Sa Păr. Rector Dr. Simion Șiclovan, tratând cu multă competență subiectul „Despre moarte“ reușind să impună tuturor ascultătorilor acel „Memento mori“.

La sfârșit luând cuvântul stud. Ilie Gh. Crișan, președintele studenților, mulțumește credincioșilor pentru primirea ce le-a făcut-o și interesul ce-l depun pentru lucrul Domnului, îndreptându-și mulțumirile în special față de Păr. Șuteu și inv. I. Tudose care au depus tot interesul pentru reușita misiunii.

■ **Serbarea religioasă a Liceelor Comerciale din Arad.** Cu ocazia praznicului Bunei-Vestiri, elevele și elevii dela liceele comerciale din localitate, au aranjat o frumoasă serbare religioasă la Teatrul Comunal, în prezența P. S. Sale Părintelui Episcop Andrei și a unui public numeros.

Din programul bogat remarcăm: „Buna-Vestire“

tablou vibrant executat de elevele A. Ardelean și V. Sablici, „Pre tine te laudăm“, „Rugă“ „Către Maica Preacurată“, coruri executate de elevele liceului comercial de fete sub conducerea dsoarei prof. D. Lepa; „O fată mică se închină“, recitare de eleva V. Han, „Muntele Golgota“, recitare de eleva M. Martinescu, „Buna-Vestire“ recitare de eleva F. Hornea, „Ghetsimani“ recitare de eleva V. Boaru, „Credința lui Petru“ recitare de eleva E. Mișuș, „Cât de mărit este Domnul“ și „Mântuiește Doamne poporul tău“ coruri executate de elevii liceului comercial de băieți sub conducerea dlui prof. D. Staroste, „Cain“ recitare de elevul N. Pagubă.

Serbarea s'a încheiat cu „Cele trei virtuți“ piesă în trei acte de D. Beleneș, interpretată cu deosebit talent de către eleve și elevi dela liceele comerciale, dintre cari pomenim pe elevele C. Ambruș, C. Hotăran, M. Pantoș, E. Mueru, S. Pleș, Z. Tătutea, D. Pucea și pe elevii N. Pagubă, V. Lipovan, S. Onea, I. Sechel, C. Sasu și I. Mateușiu.

Increștăm aci cu bucurie reușita deplină a manifestării artistice și creștine a tineretului nostru școlăresc și avem cuvinte sincere de aleasă și neprecupețită apreciere pentru priceperea cu care a fost executat.

Felicităm călduros pe profesoara de religie, d-ra L. Străjan și pe preotul Gh. Beștea, cărora le revine meritul inițiativei, precum și a dirijării muncii plină de migală, care a adus frumoasa reușită a serbării.

Episcopia Ortodoxă Română a Aradului

Nr. 949-1947.

Comunicat

(Continuare)

54. Vasile Marcu, preot, parohia Baia, Arad, clasa de numire 4, vechimea 16 ani, clasa de încadrare 12, coeficient de clasă 1.55, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 191.000 lei.

55. Pavel Dumitru, preot, parohia Barațca, Arad, clasa de numire 7, vechime 24 ani, clasa de încadrare 19, coeficient de clasă 1.90, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 234.100 lei.

56. Nicolae Binchici, preot, parohia Bârsa I, Arad, clasa de numire 9, vechime 14 ani, clasa de încadrare 16, coeficient de clasă 1.75, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 215.600 lei.

50. Coriolan Tirlea, preot, parohia Bârsa II, Arad, clasa de numire 9, vechime 21 ani, clasa de încadrare 19, coeficient de clasă 1.90, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 234,10 lei.

58. Octavian Câmpean, preot, parohia Bârzava I, Arad, clasa de numire 9, vechime 19 ani, clasa de încadrare 18, coeficient de clasă 1.85, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 227.900 lei.

59. Ioan Gherman, preot, parohia Bârzava II,

Arad, clasa de numire 9, vechime 4 ani, clasa de încadrare 11, coeficient de clasă 1.50, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 84.800 lei.

60. Adrian Mursa, preot, parohia Bătuța, Arad, clasa de numire 9, vechimea 28 ani, clasa de încadrare 23, coeficient de clasă 2.10, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 258.700 lei.

61. Petru Păcuraru, preot, parohia Berechiu I, Arad, clasa de numire 9, vechime 9 ani, clasa de încadrare 13, coeficient de clasă 1,60, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 197.100 lei.

62. Gheorghe Neagu, preot, parohia Berendia, Arad, clasa de numire 7, vechimea 20 ani, clasa de încadrare 17, coeficient de clasă 1.80, coeficient de funcție 2, 0, categ. III, salar 221.800 lei.

63. Traian Pap, preot, parohia Bogsig I, Arad, clasa de numire 9, vechime 33 ani, clasa de încadrare 25, coeficient de clasă 2,20, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 271.0 0 lei.

64. Alexandru Măneran, preot, parohia Bogsig II, Arad, clasa de numire 9, vechime 31 ani, clasa de încadrare 24, coeficient de clasă 2.15, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 264.900 lei.

65. Nistos Șandru, preot, parohia Bodești, Arad, clasa de numire 9, vechime 9 ani, clasa de încadrare 13, coeficient de clasă 1.60, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 197.100 lei.

66. Gheorghe Luca, preot, parohia Bodrogu Vechi, Arad, clasa de numire 9, vechimea 13 ani, clasa de încadrare 15, coeficient de clasă 1.70, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 209.400 lei.

67. Dr. Roman Popa, preot, parohia Bontești, Arad, clasa de numire 9, vechime 20 ani, clasa de încadrare 19, coeficient de clasă 1,90, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 234.100 lei.

68. Terente Gavrilă, preot, parohia Brusturi, Arad, clasa de numire 7, vechime 36 ani, clasa de încadrare 25, coeficient de clasă 2,20, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 271.000 lei.

69. Ioan Giurgiu, preot, parohia Buhani, Arad, clasa de numire 9, vechime 40 ani, clasa de încadrare 29, coeficient de clasă 2.40, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 295.700 lei.

70. Ștefan Lungu, preot, protopop parohia Buteni I, Arad, clasa de numire 9, vechime 25 ani, clasa de încadrare 21, coeficient de clasă 2,00, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 246.400 lei.

71. Petru Bejan, preot, parohia Buteni II, Arad, clasa de numire 9, vechime 17 ani, clasa de încadrare 17, coeficient de clasă 1,80, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 221.800 lei.

72. Dimitrie Gornic, preot, parohia Buteni III, Arad, clasa de numire 9, vechimea 4 ani, clasa de încadrare 11, coeficient de clasă 1,50, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 184.800 lei.

73. Mircea Muntean, preot, parohia Camna,

Arad, clasa de numire 9, vechimea 6 ani, clasa de încadrare 12, coeficient de clasă 1,55, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 191.000 lei.

74. Nicolae Stan, preot, parohia Caporal Alexa II, Arad, clasa de numire 9, vechimea 21 ani, clasa de încadrare 19, coeficient de clasă 1,90, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 234.100 lei.

75. Mitrofan Călugăru, preot, parohia Călugăreni Arad, clasa de numire 9, vechimea 24 ani, clasa de încadrare 21, coeficient de clasă 2,00, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 246.400 lei.

76. Dimitrie Maci, preot, parohia Căpruța, Arad, clasa de numire 9, vechimea 42 ani, clasa de încadrare 30, coeficient de clasă 2,45, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 301.800 lei.

77. Ioan Poleacu, preot, parohia Cermeiu I, Arad, clasa de numire 9, vechimea 14 ani, clasa de încadrare 16, coeficient de clasă 1,75, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 215.600 lei.

78. Teodor Lucaci, preot, parohia Chisindia II, Arad, clasa de numire 9, vechimea 12 ani, clasa de încadrare 15, coeficient de clasă 1,70, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 209.400 lei.

79. Petru Marșieu, preot, protopop, parohia Chișineu Criș I, Arad, clasa de numire 9, vechime 40 ani, clasa de încadrare 29, coeficient de clasă 2,40, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 295.700 lei.

80. Gavril Pópluca, preot, parohia Chișinen Criș II, Arad, clasa de numire 9, vechime 43 ani, clasa de încadrare 30, coeficient de clasă 2,45, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 301.800 lei.

81. Mihai Morgovan, preot, parohia Cicir, Arad, clasa de numire 9, vechime 20 ani, clasa de încadrare 19, coeficient de clasă 1,90, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 234.100 lei.

Sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog.

Nr. 93-1947.

Comunicat

Pentru ca sfânta mănăstire Hodoș-Bodrog să contribuie la intensificarea vieții duhovnicești în Eparhia Aradului, Soborul mănăstirii află de bine ca să recomande credincioșilor momente de reculegeri duhovnicești. Aceste reculegeri vor fi trăite la mănăstire, cu ajunare complectă (post negru) toată ziua.

Serviciul religios va fi cel prescris de tipicul mănăstiresc, în plus meditațiile respective, precum și rugăciunile cerute de credincioși.

Zilele de reculegere vor fi:

1. Vinerea Mare,
2. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul (29 Aug.)
3. Înălțarea Sfintei Cruci (14 Sept.)

Meditațiile vor fi ținute în decursul serviciilor divine cu următoarea ordine:

1. *Vinerea Mare*:

a) Ceasul I-iu, cu meditația: „Doamne răbdând toate“.

b) Ceasul al III-lea cu meditația: „Când te trăgeau spre cruce“.

c) Ceasul VI-lea, cu meditația: Dat-au spre mâncarea mea fiere“.

d) Ceasul IX-lea, cu meditația: „Astăzi s'a spânzurat pre lemn“.

e) Vecernia: „Soarele și-a ascuns razele sale“.

f) Prohod: „In mormânt viață, ai fost pus Hristos toase“.

2. Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul:

a) După Acatist: „Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie“.

b) La Sf. Liturgie, meditația: „Consecvența pocăinței noastre“

c) După Vecernie, meditația: „Hristos adevărata noastră pocăință“.

3. Înălțarea Sfintei Cruci:

a) După Acatist, meditația: „Crucea păzitoare și înfrățirea creștinilor“.

b) La Sf. Liturgie, meditația: „Crucea temeiul dreptei credințe“.

c) După Vecernie, meditația: „Crucea bucuria și apărătoarea desnădăduiților“.

Deasemenea se va servi zilnic Sf. Liturghie, se vor face acatiste, iar după trebuință și Sfântul Maslu și alte rugăciuni cerute de credincioși.

Cucericii frați preoți sunt rugați să aducă acestea la cunoștința credincioșilor.

Nr. 598-1947.

CONCURS

Pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc din parohia *Vărădia de Mureș*, protopopiatul Săvârșin se publică concurs cu termen de 30 zile.

V e n i t e :

Folosința alor 8 voturi urbariale.

1100 stj. pământ arabil.

Stolele legale.

Salarul de la Stat, pe care parohia nu îl garantează.

I n d a t o r i r i :

A conlucra cu preotul la toate slujbele oficiale și particulare conștiincios și punctual.

A instrui elevii școlii primare în răspunsurile liturgice și la cetirea Apostolului, cântând cu ei regulat la Sf. Liturghie.

A plăti din al său pe eventual cântăreț ajutător, cum și toate impozitele după beneficiul său.

A ajuta pe preot la colportajul din parohie.

Cererile se vor înainta Veneratului Consiliu Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 13 Martie 1947.

† ANDREI

Episcop.

Ic. Stavr. Caius Turicu
consilier referent eparhial